

Simonovits András,

az MTA KRTK Közgazdaság-
tudományi Intézet
ny. tudományos tanácsadója,
a BME Matematikai Intézet
professor emeritusa

E-mail:
simonovits.andras@krtk.mta.hu

A nyugdíjtól függő halandóság és a nyugdíj- kiadások hosszú távú előrebecslése*

DOI: 10.20311/stat2017.04.hu0423

A nyugdíjkiadások (és -bevételek) hosszú távú előrejelzése elsőrendű gazdaság-politikai kérdés. Az előrejelzéstől függ, hogy egy ország nyugdíjrendszere fenntart-hatónak tűnik-e vagy sem. Ha az előrejelzés pontos és fenntarthatatlanságot jelez, akkor a kormánynak minél hamarabb reformot kell végrehajtania, hogy megaka-dályozza a nyugdíjrendszer összeomlását. Például a 2008 utáni radikális magyaror-szági nyugdíjcsökkentés (a 13. havi nyugdíj visszavonása, az indexálás megváltozta-tása, az általános korhatár viszonylag gyors emelése és az előrehozott nyugdíjba vonulás szigorítása) hosszabb távon is fenntarthatóvá tette a nyugdíjrendszert.

Az azóta eltelt időszak nyugdíjstratégiai lépéseit vizsgáló magyar tanulmányok (*Bajkó et al.* [2015], *Freudenberg–Berki–Reiff* [2016]) megpróbálták gondosan elő-rebecsülni a magyar nyugdíjkiadásokat és -bevételeket. Eredményeikben közös, hogy 10-20 évi egyensúly után előrevetítik a rendszer egyensúlyának felborulását. Minden elismerést megérdemelnek ezek az írások, de folytatni kell a megkezdett munkát. Jobban figyelembe kellene venni, hogy a nyugdíjasok számának radikális csökkenté-se nyomán a költségvetés más szektorába került át mintegy félmillió nyugdíjas ellá-tása, illetve a személyi jövedelemadó reformja kielezi a nyugdíjkülönbségeket (*Cse-res-Gergely–Simonovits* [2011]).

Ebben a dolgozatban csupán egy ponton vitatkozom a két cikkel: szerzőik feltéte-lezik, hogy az adott korosztály nyugdíjba vonulóinak halandósága független az adott nyugdíjostálybeli (átlagos) nyugdíjtól. Ezért a nyugdíjkiadások alakulásánál egy adott korosztály által az átlagosan nyugdíjban töltött időt megszorozzák az általuk kapott átlagnyugdíjjal, és a megfelelő létszámmal beszorozva, megkapják az adott

* Köszönetemet fejezem ki az OTKA 108668 számú támogatásáért és *Vékás Péter* gondos javításaiért.